

گذشت، ایثار، مهربانی و دگردوستی، فرهنگ اربعین است

عاشورایی به وسعت اربعین

این تجمع باشکوه معنوی از نظر بسیاری از کارشناسان تمرین صبر و استقامت، تجدید بیعت با فطرت و فرصتی برای ترکیه نفس محسوب می شود. حضور در اربعین حسینی، فرصتی کم نظیر برای تعمیق و حاکمیت بصیرت و معرفت والا در نظام خانواده است. از جنبه ای دیگر می توان گفت که شرکت در پیاده روی اربعین، یک فرصت تربیتی و امکانی برای آموختن رسم تعامل با هممنوعان و هم کیشان در راستای نیل به هدفی آرمانی و متعالی است یا به عبارتی دیگر زمانی برای پاک کردن تکبر و زنازل اخلاقی به شمار می رود و انسان در جمع بشریت قرار می گیرد و چه نیکوست که چنین تغییر و تحولی به همراه مهم ترین نهاد اجتماعی یعنی خانواده باشد.

باتوجه به اهمیت و تاثیر اربعین بر خانواده های ایرانی به سراغ عماد افروغ جامعه شناس، نویسنده، پژوهشگر و استاد دانشگاه رفتیم تا در این باره نقش فرهنگ عاشورایی را در اصلی ترین نهاد اجتماعی بررسی کنیم.

خانواده از مهم ترین نهادهای اجتماعی در هر تمدن و کوچکترین واحد اجتماعی محسوب می شود. در مقابل عواملی که نهاد خانواده را مورد تهاجم قرار می دهند، الگوهای زیست دینمدارانه، به حفظ بنیان و کارکرد خانواده کمک می کند. یکی از مواردی که در این زمینه بنیان های خانواده را متحول می کند حضور در مناسبات جمعی و مجامع بین المللی است که یکی از بزرگترین آن پیاده روی اربعین است چراکه وقتی عضوی از افراد خانواده برای حرکت اربعین، گام می نهد کل اعضای خانواده، حس و حال حسینی می گیرد و وقتی همه اعضای یک خانواده ایرانی به این سفر معنوی می روند تجربیاتی را از حضور در این همایش جهانی به دست می آورند که درک آن تنها در مکتب حسینی و دستگاه سید الشهدا (ع) محقق خواهد شد. یا به عبارتی دیگر شرکت خانوادگی در این مراسم ها باعث نهادینه شدن اعتقادات دینی اعضای خانواده و بالاخص نسل جدید و جوان ترها می شود.

ناهید منصوری

چاردیواری

پیاده روی بزرگ اربعین می بینند، درس نودوستی به همراه دارد و این آموزه در هیچ تجمعی قابل رویت نیست.

جدیدی پیدا می کنند و این امر آغاز و بروز یک سرمایه اجتماعی جدید است.

■ **باتوجه به نقش و اهمیت نهاد خانواده در پرورش افراد جامعه و ایجاد جامعه ای سالم، حضور در پیاده روی اربعین چه تاثیری بر خانواده دارد؟**

■ **اربعین چطور فرهنگ نودوستی و انفاق را به عزاداران و زائران حسینی آموزش می دهد؟**

این که می بینیم هزاران نفر در زندگی عادی با هزاران مشکل روبه رو هستند اما در اربعین از تمام خواسته هایشان می گذرند تا اموال خود را برای زائران حسینی انفاق کنند، حیرت انگیز است و نباید در برابر چنین عظمتی کم لطفی کرد و با تحلیل هایی که روح و حس ندارد را

■ **منظور از سرمایه اجتماعی چیست؟**

سرمایه اجتماعی چیزی جز همبستگی های اجتماعی که میان افراد اتفاق می افتد، نیست. این سرمایه اجتماعی می تواند منجر به اعتماد میان افراد و روابط بعدی باشد.

سفر اربعین ضمن این که یک سفر با ابعاد شهودی و معنوی است برای تمام افرادی که به کربلا می روند و این عظمت را در راهپیمایی و

حداقل کارکرد حضور در اربعین علاوه بر ابعاد عاطفی، عرفانی و معنوی، تحکیم همبستگی اجتماعی و تقویت سرمایه های اجتماعی است، یعنی وقتی خانواده با یکدیگر به سفر کربلا می روند روابط فی ما بین شان از استحکام بیشتری بهره مند می شود؛ ضمن این که گرمای روابط خانوادگی می تواند به سایر خانواده ها نیز تسری پیدا کند چراکه افراد در سفر اربعین با خانواده های جدید آشنا می شوند و دوستان